

Věrná

Ček Václav
č. 40
Kosice

STRÁŽ

Týdeník Svazu Čechů z Volyně

Ročník IV. - Číslo 46

V Zlatci 2. prosince 1949

Cena 3 Kčs

Žádejte odklad splátek za přidělené zemědělské usedlosti

Řešení majetkoprávních problémů našich krajanů — volyňských Čechů — je jedním z hlavních úkolů Svazu Čechů z Volyně. Po úspěšné reemigraci a osídlení to byla především otázka úhrady za majetek zanechaný na Volyni. Ani na chvíli jsme tento důležitý problém nepustili se zřetele a přes všechny potíže se snažili a snažíme přispět k uplatnění oprávněných nároků našich reemigrantů také po stránce hospodářské. Převážnou většinu krajanů tvoří zemědělci, přidělci konfiskovaného majetku v pohraničí. Velkým zatížením pro ně, kteří budovali své existenční základy za nezvyklých poměrů a ztížené situace, byla povinnost placení splátek za přiděly. Proto je jistě nejen našim velkým úspěchem, ale především vydatnou pomocí vol. Čechům — zemědělcům — dohoda Svazu Čechů z Volyně s Národním pozemkovým fondem o odkladu běžných splátek za přidělené zemědělské usedlosti těm našim krajanům, kteří mají pohledávky za majetek zanechaný na Volyni. A to jsou prakticky takřka všichni.

Naši krajané se při každé příležitosti odvolávali na své pohledávky. Bude proto nyní především na nich, aby tyto výhody plně využili a bez odkladně se přihlásili k akci, kterou za tím účelem připravuje Svaz Čechů z Volyně. Nemusíme proto zdůrazňovat, že je to v zájmu každého jednotlivce. Pokud však známe naše krajané, víme, že vlastní vinou si mnohdy už nechali ujít dobrou příležitost — a potom buď litovali, nebo hledali vinníky.

A proto neotálejte a žádejte prostřednictvím Svazu Čechů z Volyně odklad splátek za přidělené zemědělské usedlosti

Výsledky tří let plánování

Zpráva, kterou podal v plénu Národního shromáždění dne 17. XI. 1949 ministr předseda Státního úřadu plánovacího dr. Jaromír Dolanský o plnění dvouletého plánu a o plnění pětiletého plánu za první pololetí roku 1949, nebyla jen úzce odbornou zprávou o učlenění naší plánovací služby, o jejich výsledcích a dalších úkolech. Dr. Jaromír Dolanský podal zde pronikavý socialistický rozbor politického a hospodářského vývoje, který byl předpokladem k změnám třídní struktury, rozvoje výrobních sil, zlepšení životní úrovně obyvatelstva a pokroku industrialisace a hospodářského vývoje nového Slovenska. Všechny tyto momenty spolu s vítězstvím dělnické třídy v únoru tvořily předpoklady, na nichž bylo možno stavět úkoly plánu, a které zároveň zabezpečovaly možnost jejich splnění nebo předstížení.

Výsledky tří let našeho plánovaného hospodářství se jeví podle tohoto rozboru takto: v rukou veřejného sektoru našeho hospodářství je dnes 97% průmyslové výroby, 93% stavebního průmyslu, skoro 100% pravidelné dopravy osob a nákladů, na plných 100% banky, lidové peněžnictví a pojišťovny, rovněž na 100% velkoobchod zahraniční i vnitřní a asi 78% obrátu maloobchodu. V zemědělství, kde po únoru zmizel velkostatkář s vlastnictvím půdy nad 50 ha, jsme v prvních začátcích rozvoje vyšších výrobních forem. V jedné pětině obcí existují přípravné výbory JZD, státní statky mají v rukou 5,2% zemědělské půdy, státní

strojní stanice se jak počtem, tak i vybavením stroji rozšiřují. Průmyslová výroba dosáhla v říjnu t. r. v průměru na hlavu obyvatelstva o 35,5% vyšší úroveň než před válkou. Zemědělská výroba se vcelku přibližuje předválečnému stavu. Zahraniční obchod vzrostl za 2 léta od r. 1946 skoro čtyřnásobně a podíl Sovětského svazu a zemí lidových demokracií na něm dosáhl asi 40%, čímž se upevňuje naše hospodářská neodvislost od kapitalistického světa. Státní finance se konsolidují. Při poklesu oběhu bankovek rostou státní příjmy tak, že se dostáváme k financování investic a zásob ze státního rozpočtu. Zásobování obyvatelstva se trvale zlepšuje a životní úroveň lidu převyšuje úroveň předválečnou. Údernictví a socialistické soutěžení, jako metody zvyšování produktivity práce, nabývají masového charakteru. Industrialisace a všeobecný hospodářský rozvoj Slovenska pokračuje rychlým tempem a upevňuje bratrský svazek obou našich národů.

Již dosavadní výsledky našeho plánovaného hospodářství dokazují, že cesta socialistické přeměny naší společnosti, kterou jsme nastoupili v květnu 1945 je správná a že socialistický řád je vyšším, dokonalejším řádem, než řád kapitalistický. Zkušenosti těchto tří let nás také poučily, že cesta socialismu je nerozlučně spjata s neustálým třídním bojem a že není možná bez bratrského a nejužšího spojení a přátelství se Sovětským svazem.

Pokrok zemědělství v plánovaném hospodářství

Výklad, který v minulých dnech podal ministr - předseda Státního úřadu plánovacího dr. Jaromír Dolanský v plénu Národního shromáždění, narysoval plastický obraz vývoje našeho plánovaného hospodářství v období naší dvouletky a prvního roku pětiletky. Fakta, která ministr dr. Dolanský ve svém exposé uvedl, ukazují na velký pokrok, jehož jsme

dosáhli nejen v oboru výroby průmyslové, ale také v ostatních úsecích hospodářského života, především v zemědělství.

Nástup našeho zemědělství do plánovaného hospodářství byl ztížen tím, že socialistická výrobní kooperace se tu rozvíjela teprve v průběhu hospodářského plánu se značným zpožděním, neboť velkostatkáři a ven-

kovští boháči přímo sabotovali provádění plánu. Vezmeme-li v úvahu neúrodu, která postihla naše kraje v roce 1947, není divu, že za těchto poměrů neproběhla dvouletka v zemědělství zdaleka tak úspěšně jako v průmyslu a dopravě. Zato první rok pětiletky, kdy síly k socialistické výstavbě byly uvolněny také v zemědělství, přinesl podstatný pokrok

Pro rozvoj naší zemědělské výroby

Základní význam pro rozvoj naší zemědělské výroby, pro rozvoj produktivity práce, mají Jednotná zemědělská družstva. Myšlenka zemědělského družstevnictví začíná úspěšně pronikat do našich vesnic. Malí a střední rolníci si postupně uvědomují jeho význam v boji proti zaostalosti dnešních method práce v našem zemědělství. Po stránce organizační vykazujeme v budování přípravných výborů i samotných Jednotných zemědělských družstev již nesporné počáteční úspěchy. Existující družstva však dosud vyvíjejí činnost na poměrně úzké základně a je dosud malý počet těch zemědělských družstev, která se zabývají hlavními výrobními úkoly. Skutečný význam však budou mít Jednotná zemědělská družstva teprve tehdy, až se budou věnovat základním výrobním otázkám své vesnice. V celé šíři tohoto problému. Společný plán orby, společný osevní plán, společný plán všech polních prací spolu s plánem finančním, je prvním významným krokem v tomto směru.

V dalším budování Jednotných zemědělských družstev, v jejich organizačním upevnění, ve spojování této práce se všemi úkoly, souvisejícími se zabezpečením rozvoje zemědělské výroby, je nyní těžiště práce na vesnici. To znamená, že mechanizace, elektrizace, zvelebovací akce, distribuce hnojiva a jiných průmyslových výrobků se má uskutečňovat tak, aby co nejvíce napomáhaly růstu Jednotných zemědělských družstev. Naším úsilím musí být, aby činnost JZD přispívala ke zvyšování produktivity práce, ke zvyšování hektarových výnosů půdy, aby rolníci na praktických zkušenostech názorně viděli výhody nových pracovních forem a tak se prohluboval jejich zájem i aktivní spoluúčast na družstevní činnosti. Má-li výnosnost půdy podstatně stoupat, je také nutné, aby i v našem zemědělství, a to zejména v jeho družstevní formě, bylo stále více používáno a využíváno posledních poznatků vědy a aby se celá naše zemědělská výroba rozvíjela na základě účelní a plánované mechanizace.

Myšlenka Jednotných zemědělských družstev setkává se dnes u malého a středního rolníka českého i slovenského s porozuměním daleko větším, než ještě před rokem. V tomto smyslu lze zaznamenat na naší vesnici nesporně významný úspěch. Velký význam při tom má i skutečnost, že rozvratný pokus vysoké církevní hierarchie pošvat vesnici proti lidově demokratickému zřízení byl rozhodně odražen a že náš pracující zemědělský lid stojí pevně za budovatelským úsilím vlády. Náš rolník se každodenně přesvědčuje, že úsilí a politika vlády mu přináší cennou pomoc, trvalé zvyšování životní úrovně a perspektivu radostné, zajištěné budoucnosti.

celkového hospodárení v zemědělství. To se přirozeně příznivě odrazilo v zlepšení naší výživovací situace.

Úspěšný průběh prvního roku pětiletého plánu v zemědělství ilustrují dílčí výsledky, které ministr - předseda SPÚ dr. Dolanský ve výkladu uvedl. Tak plán výroby chlebového obilí byl splněn podle odhadu na 113,5%. Stav dobytka, který byl po neúrodě vážně ohrožen, vyvíjel se lteos již podle plánu. Plánovaný stav skotu byl k 1. listopadu překonán o 5,3%. Stav prasat dosáhl k 1. listopadu t. r. 120% plánu. Prasníc máme přitom o 6,5% více než plán předpokládal. Zatím co dodávky hovězího masa se pohybují dosud pod plánem, dodávky prasat se stále zvyšují a v září byl plán překročen o 25%. To znamená, že rychlá obnova chovu prasat pomocí velkovýkrmnů projevuje se již jako účinná podpora zvelebování chovu dobytka hovězího se zvláštním zřetelem k rozšiřování základny pro produkci mléka. Dodávky mléka se totiž pohybují stále pod plánem, činí 90% plánovaného

Mičurinské hnutí na naší vesnici

Přechod k plánovanému hospodářství, který se uskutečnil v naší dvouletce, proniká v průběhu pětiletého plánu stále hlouběji do všech oblastí našeho hospodářství nevyjímaje zemědělství. Děje se tak přesto, že v tomto oboru se projevovaly všechny důsledky vypjaté individualisace z předchozího období kapitalismu. Záměrné zatlačování zemědělců do pochybného konservatismu musilo přirozeně vésti k stálému opožďování zemědělství za průmyslem po stránce technické i organizační. Tím rostl rozdíl mezi produktivitou zemědělské a průmyslové práce na úkor zemědělství. Zbývá proto mnoho co dohánět, má-li se zemědělská práce svou produktivitou přiblížit práci průmyslové. Zde je třeba nasadit páky současně na několika místech.

Mechanizace našeho zemědělství, jak se rozvíjela v průběhu dvouletky a dosud prošle části pětiletého plánu, přispěla jistě velkým podílem k usnadnění a zdokonalení zemědělské práce, ale sama o sobě by nemohla vyřešit všechny ožehavé problémy zemědělské výroby, které tkvějí v úzkých vztazích k přírodnímu dění. Zemědělství potřebuje nejen výkonné stroje, ale také výkonné organismy rostlinné a živočišné. Cestu k stupňování této výkonnosti otvírá agrobiologie, k níž položil základy I. V. Mičurin, jehož pokračovatelem se stal T. D. Lysenko. Proniknutím tohoto nového vědního oboru do zemědělské práce znamená konec fatalistického trpného vyčkávání, znamená očistění zemědělské vědy od neplodného theoretisování a soustředění k budování vyšších forem našeho zemědělství.

množství, takže nestaci vysápnouté poptávce. Náznaem slibného vývoje produkce mléka však je skutečnost, že v září dosáhla již denní dojivosti 4 litrů, což jest nejvyšší dojivost jaké jsme dosáhli po válce. Také snůška vajec je uspokojivá a ve srovnání s r. 1946 byla v prvním pololetí letošního roku o 68% vyšší.

Celkový příznivý vývoj našeho zemědělství nalézá účinnou podporu v soustavné mechanizaci. Vydátná pomoc zemědělských strojů přestává přitom býti výsadou venkovských boháčů, ale přichází k dobru především drobným a středním rolníkům. Zasluhu o to mají na prvním místě Jednotná zemědělská družstva, kterých na vesnici stále přibývá a jejichž činnost se úspěšně vyvíjí. Již první žně naší pětiletky byly nám v tom směru ukázkou, jak lze zemědělskou práci lepší organizací nejen zdokonaliti, ale také usnadniti a zlevniti. Otevírá se nám tím široká cesta k zvyšování produktivity zemědělské práce, které patří k základním předpokladům trvalého blahobytu, životní i kulturní úrovně vesnice.

Naši rolníci projevují velmi živý zájem o tuto nauku, jak nasvědčuje jejich účast při zakládání klubů lidových výzkumníků-mičurinců, které se již ustavily nejen v krajích, ale začínají dnes úspěšně se rozvíjet v oblastech okresů i jednotlivých obcí. Tím se vytváří základna pro sjednocení zemědělské vědy a zemědělské práce v duchu Leninova příkazu: „Nejen učit masy, ale učit se také od mas.“

Činnost klubů výzkumníků-mičurinců umožňuje a umožní v budoucnosti ještě více, aby vědečtí pracovníci v přímém styku s výkonnými zemědělci a zaměstnanci zemědělského sektoru v Jednotných zemědělských družstvech, ve velkovýkrmnách, na strojních stanicích, na státních státcích prostudovali a prakticky si ověřili řešení problémů zdokonalování našeho zemědělství. Je ovšem třeba, aby rozvíjení činnosti klubů lidových výzkumníků-mičurinců se dělalo organizovaně, aby se jejich práce upírala k těm otázkám, které jsou pro naše zemědělství neozehavější a časově nejnaléhavější. Proto je třeba, aby všechny nově vznikající kluby a kroužky lidových výzkumníků-mičurinců, obracely se pokud jde o organizační stránku, na příslušnou úřadovnu Jednotného svazu českých zemědělců a pokud jde o vědeckou náplň jejich práce na Ústředí klubů lidových výzkumníků-mičurinců při Československé akademii zemědělské v Praze. Tím bude dána záruka účelné součinnosti na řešení všech naléhavých otázek našeho zemědělství v zájmu soustavného zlepšování produktivity zemědělské práce.

Radostná družba čs.-sovětské vědy a umění

Nejužší spolupráci se Sovětským svazem jsme se zbavili ponižující závislosti hospodářských krizích, v nichž se zmlátá na imperialistických mocnostech a na starý kapitalistický svět. Neocenitelné jsou pro nás zkušenosti ze socialistického budování SSSR, které nám ukazují, jak mocnou silou je tvůrčí iniciativa pracujícího lidu a jak je třeba jí na pracujícího lidu a jak je třeba jí ná-

Politická a hospodářská družba našich národů se Sovětským svazem má přímý a podnětný vliv i na těsnou družbu čs. sovětské vědy a umění. Příklad sovětské vědy a sovětského umění vede i naši vědu a umění do služeb lidu a ukazuje, jak se má stát společlivým nástrojem přeměny přírody i společnosti ve prospěch lidstva. Nejvíce si na sovětském umění ceníme, že způsobem daleko viditelným pomáhá našemu umění, aby to bylo umění silné a radostné, umění, které je výrazem budovatelského nadšení a přesvědčení v nejbližších vrstvách pracujícího lidu.

Dny čs. sovětského přátelství, jak nyní probíhají ve všech krajích naší vlasti, nás o tom znovu přesvědčují. Čs.-sovětskou družbu ve vědě a v umění upevňujeme s vědomím, že je třeba vynaložit všechno své nejlepší úsilí a všechnu svou péči, aby tato družba rok od roku přinášela nové poznatky a výsledky. A činíme tak i v pevném přesvědčení, že nic na světě nemůže ohrozit toto naše nejužší a bratrské spojení, neboť v něm je naše přítomnost i budoucnost.

S opravdovým nadšením sme proto přivítali vynikající představitele sovětské vědy a sovětského umění, které k nám ke Dnům čs.-sovětského přátelství vyslala Všesvazová společnost pro kulturní styky se zahraničím. V čele delegace byl akademik I. I. Měščaninov, hrdina socialistické práce, laureát Stalinovy ceny a čestný doktor pražské university. Dále jsme přivítali vynikajícího biologa N. I. Nuždina, národního umělce a hlavního představitele Ústřední divadla Rudé armády v Moskvě A. D. Popova, ukrajinského spisovatele, laureáta Stalinovy ceny A. T. Hončara, docentku N. F. Makarovou a autora knih o českých dějinách historika I. I. Událcova. K našim vzácným hostům náležejí i u nás dobře známí sovětské spisovatelé A. Fadějev, I. Erenburg a A. Kornečuk, kteří se zastavili v Praze na své zpáteční cestě z Říma.

Přemíru radosti a životního optimismu sovětského lidu v plných a štědrých hrstích rozdával Osipův státní ruský orchestr lidových nástrojů. Dojmy, které si naši posluchači odnášeli z vystoupení těchto znamenitých umělců, z nichž každý je suverenním mistrem svého nástroje, zůstávají nezapomenutelné. Cesta Osipova orchestru po slovenských, moravských a českých městech byla ve znamení triumfu vyspělého umění a zároveň byla nejsrdčejší manifestací za družbu našich a sovětských národů, za věrnost a lásku Stalinovi a Gottwaldovi, s jejichž jmény je spjata celá naše šťastnější budoucnost.

ЗА ВЕЧНУЮ ДРУЖБУ С СОВЕТСКИМ НАРОДОМ

У чехословацко-советской дружбы глубокие корни. Никогда в своей истории наши народы не вступали в конфликты. Дружественные связи с русским народом часто имели решающее значение для чехословаков. Эти связи начинаются на заре нашей истории, проходят через самый славный период ее — период Гуситских войн, когда тысячи русских и украинцев пришли на помощь чехам и воевали в их войсках против западных крестоносцев. Эти связи продолжались в самую печальную пору чешской истории после национальной катастрофы на Белой горе. Появление суворовских солдат пробудило в нашем народе веру в будущее освобождение. Эти связи остаются и в более поздний период, когда Пушкин, Лермонтов, Гоголь, Толстой, Горький стали любимыми нашими писателями и воспитывали наш народ в духе великого русского гуманизма.

Близка нашему народу и борьба трудящихся России против самодержавия. Отголоски этой борьбы разносились далеко за пределами России, сильное впечатление произвели они и на чехословацкий народ. Не случайно великий Ленин, уходя в эмиграцию, избрал Прагу центром, через который его корреспонденция шла из России и в Россию, и не случайно позднее, в 1912 году, Ленин выбрал Прагу местом для подготовляемой большевистской конференции.

Со стороны чешских трудящихся постоянно проявлялась огромная симпатия к русской революции. Великая Октябрьская революция в СССР стала освободительницей чешского и словацкого народов.

В дни Мюнхена верность Советского Союза противостояла предательству капиталистических государств Запада.

Новым звеном в этой цепи солидарности и дружбы было освобождение Чехословакии советскими войсками из-под ига фашизма.

В народно-демократической Чехословацкой республике глубокая благодарность, преданность и любовь народа к Советскому Союзу стала ведущим народным чувством.

2 ноября мы торжественно начинаем „Дни чехословацко-советской дружбы“. Это будет новая ступень в развитии дружеских связей нашего народа с народами великого Советского Союза.

Большое внимание будет нами уделено расширению знания русского языка в чехословацком народе. В наших школах — от начальных до высших — русский язык изучается уже с 1945 года. Теперь 10 тысяч чехов и словаков, уже знающих русский язык, помогут трудящимся на заводах и в деревнях изучать язык великого русского народа.

Дни чехословацко-советской дружбы имеют для нас большое политическое значение. Дружба с Советским Союзом означает для нас обеспечение народных завоеваний в Чехословацкой республике. Эта дружба может рассматриваться как часть нового, высшего чехословацкого патриотизма.

Мы стоим плечом к плечу с Советским Союзом и останемся ему верны вечно. Перед всем миром чехословацкий народ открыто и демонстративно заявляет, что никогда и никто не в состоянии нарушить его дружеские чувства к советским народам. Мы начинаем „Дни дружбы“ накануне самого большого праздника народов СССР — накануне 32-й годовщины Великой Октябрьской революции.

Вершиной „Дней дружбы“ будет присяга народов Чехословакии вождю народов Иосифу Виссарионовичу Сталину в том, что дело Советского Союза является нашим делом, что с Советским Союзом мы всегда пойдем вперед. Мы будем достойны всего того, что делал для нас великий Советский Союз. Наш народ хорошо знает, как много значит для мира деятельность И. В. Сталина, знает, что мы, чехословаки, не имеем лучшего друга, чем Иосиф Виссарионович Сталин. Имя Иосифа Виссарионовича каждый чех и словак произносит с огромным уважением и любовью.

Зденек НЕЕДЛЫ
Министр Чехословацкой республики,
председатель Общества чехословацко-советской дружбы.

(Правда 2. 11. 49)

Zprávy svazu

Odklad splátek za přidělené zemědělské usedlosti vol. Čechům

Již několikrát jsme vyzývali naše krajaný — zemědělce, aby využili výhody poskytnuté Národním pozemkovým fondem reemigrantům z Volyně, přidělcům zemědělských usedlostí v pohraničí a požádali prostřednictvím Svazu Čechů z Volyně o odklad běžných splátek v r. 1949. Dle dohody NPF a SČzV bude povolován odklad především těm krajanům, kteří mají pohledávky za majetek zanechaný na Volyni a to alespoň ve výši, rovné letošní splátce. Národní pozemkový fond dal souhlas k tomu, aby i další splátky byly hrazeny z těchto pohledávek. Za tím

účelem budou v nejbližší době rozeslány všem žadatelům o odklad splátek dotazníky pro zjištění úhrné výše jmění zanechaného na Volyni.

Svaz Čechů z Volyně vyhotovuje nyní hromadné seznamy těch, kdo již o odklad splátky požádali. Tyto seznamy budou zaslány prostřednictvím NPF příslušným okresním peněžním ústavům a osobám v seznamech uvedeným budou na jejich žádost uvolněny peněžní pohledávky u těchto ústavů. Je jisté v zájmu každého zemědělce — vol. Čecha — aby to bylo co nejdříve. Přesto, že lhůta byla stanovena do konce listopadu t. r. nepodala dosud značná část našich krajanů příslušnou přihlášku Svazu Čechů z Volyně, ačko-

liv formulář této přihlášky byl již dvakrát otištěn ve Věrné stráži. Stačí jen čitelně jej vyplnit (rubriku: Proč žádá o odklad splátky vyplňovat nemusíte) a zaslat na Svaz.

Z praxe víme, že při každé příležitosti se naši krajané odvolávají na své pohledávky za zanechaný majetek a nyní, když mají možnost této skutečnosti plně využít, nedokáží ani poslat včas příslušnou přihlášku. Vždyť je to v zájmu každého z Vás a proto jednejte rychle. Přihlášku k hromadné žádosti SČzV Národnímu pozemkovému fondu o odklad splátek otiskujeme dnes naposled. Prosíme čtenáře našeho časopisu, aby na tuto akci upozornili i ty krajaný, kteří Věrnou stráž dosud neodebírají.

Přihláška

k hromadné žádosti Svazu Čechů z Volyně Národnímu pozemkovému fondu v Praze o odklad splátek v r. 1949 za přidělené zem. usedlosti vol. Čechům.

1. Jméno a příjmení
2. Bydliště v ČSR (obec, čp., pošta, okres)
3. Výměra přidělené zem. usedlosti
4. Odhadní cena
5. Dřívější bydliště na Volyni
6. Výměra usedlosti zanechané na Volyni
7. Odhadní cena v rublech
8. Proč žádá o odklad splátky
9. Kolik již zaplatil za přidělenou zem. usedlost?
10. Kolik ruských rublů složil dle kvitance F-ma 12?
11. Kolik ruských rublů složil dle kvitance F-ma 13?
12. Na kolik rb. má kvitance za obligace stát. půjček?
13. Poznámky: (číslo člen. legit. SČzV)

Čs. vláda schválila závěrečný protokol o ukončení práce československo-sovětské komise pro opci a přesídlení ze dne 14. září 1949 a souhlasí s tím, aby v nejbližší době byla zahájena v Moskvě s vládou SSSR jednání za účelem uzavření dohody o vzájemném využitování majetku, vyčísleného v závěrečném protokolu, a ustavila delegaci pro toto jednání, jejíž předsedu zmocnila k podepsání dohody mezi vládou Československé republiky a vládou Svazu sovětských socialistických republik.

Vánoční jednorázová peněžní výpomoc

Jak jsme již oznamovali našim čtenářům, poskytnete Podpůrný fond Svazu bojovníků za svobodu při MNO v Praze X, Karlíně, Za invalidovnou, pavillon „C“ jednorázovou mimořádnou podporu sociálně slabým vdovám a sirotkům po padlých příslušnících I. a II. zahr. odboje, invalidům a těm bratřím, kteří pro nemoc nebo fyzické stáří jsou již práce neschopni, nebo dostávají jen nedostačující důchod.

Tato peněžní výpomoc bude poskytnuta k vánocům.

Svaz Čechů z Volyně předloží hromadný seznam vol. Čechů, kteří mají nárok na poskytnutí uvedené podpory, přímo Podpůrnému fondu.

Vyzýváme proto všechny krajanů, kteří přicházejí v úvahu, aby ihned požádali Svaz Čechů z Volyně v Zátci o zařazení do těchto seznamů a svou žádost aby řádně odůvodnili sociální poměry. Přihlášky budou přijímány nejpozději do 10. prosince. Odbočky mohou předložit ústředí hromadné seznamy.

V žádosti i seznamech uveďte:

1. Jméno a příjmení, 2. přesnou adresu, 3. zda jde o legionáře, přísl. čs. zahr. arm. z II. odboje, vdovu, sirotka, invalidu a pod., 4. zaměstnání, 5. počet rodinných příslušníků.

Okersní odb. SČZV pro okres
Bílavec

upozorňuje své členy, aby nejpozději v měsíci prosinci t. r. zaplatili členské příspěvky za rok 1949 rok 1948. Peníze se budou přijímat každou neděli dopoledne v kanceláři odbočky. Proto prosíme všechny členy SČZV, kteří ještě nemají zapláceno členské za uvedené roky, nechť tak učiní co nejdříve, abychom se mohli k novému roku vypořádat s Ústředím SČZV v Zátci. Také se mohou přihlásiti i další naši krajané za členy SČZV.

Okr. odb. SČZV pro okr. Bílavec.

Budujeme sociální fond

Na svatbě Václava Kadeřábka z Jakartovic s Božekou Ouvětských z Piskárova bylo vybráno na podnět Jos. Koblihy z Lanškrouna a Leničky Kadeřábkové z Jakartovic 1200 Kčs na soc. fond. Všem štedrým dárcům vyslovíme srdečný dík a novomanželům přejeme hodně radosti a splnění všech očekávání.

Na podnět V. Šfatsného z Libivě, p. Odstrčila a pí Rampasové z Podolí u Mohelnice bylo vybráno na křtinách, konaných dne 31. 10. 1949 u Teofila Pally v Libivě 1.310 Kčs. na soc. fond.

Děkujeme všem štedrým dárcům, novokřtenci přejeme hodně zdraví a rodičům hodně radosti.

Na svatbě Mikuláše Matátka se sl. Marií Valentovou, konané 13. XI. 1949 v Třeskonicích, bylo vybráno na podnět M. Zubky a sl. E. Kabátové 2.100 Kčs na sociální fond. SČZV srdečně děkuje štedrým dárcům a přeje novomanželům splnění všech tužeb a očekávání.

Na svatbě sl. Drahomíry Benešové s panem Alexandrem Zahrádkou, konané v Zátci dne 20. XI. 1949 bylo sebráno na návrh br. Jana Luciuse a Bohuslava Šebesty 2500 Kčs na soc. fond a 500 Kčs na tiskový fond. — Děkujeme všem štedrým dárcům a přejeme novomanželům hodně štěstí na společné cestě.

Volynští Češi — reemigranti osídlení v obcích žateckého okresu, o něž není po stránce ubytování dostatečně postaráno, přihlaste se osobně nebo písemně v redakci VS nejpozději do 8. prosince t. r.

Prosíme krajanů, aby nám urychleně oznámili — pokud jim je známo — místo nynějšího pobytu Jakubovské Marie, poslední bytem ve Zdobunově, ul. Sadová. Hledá ji Sokolovskij Vladyslav, Dombrovského 16, Prudník — Polsko.

Tiskový fond SČZV

Na svatbě sl. Naděždy Vránové a p. Josefa Burdy, konané dne 19. XI. 1949 ve Staňkovicích bylo vybráno na podnět Ant. Stryje a Jaroslava Vegricha 1760 Kčs na tiskový fond Věrné stráže. Přejeme novomanželům hodně společného štěstí a všem štedrým dárcům srdečně děkujeme.

Na svatbě Jiřího Proška z Teplíc se sl. Zinou Sraťovou, konané v Habříně dne 27. XI. 1949 bylo vybráno z podnětu Václava Hrnčíře a pí Libuše Cernertové 1545 Kčs ve prospěch tiskového fondu SČZV. — Děkujeme štedrým dárcům a novomanželům, přejeme dobrý vítr do plachet.

Na rodinných oslavách „stříbrné svatby“ manželů Anežky a Václava Příbylových v Malých Krchovicích konaných 26. XI. 1949 bylo vybráno na podnět p. Václava Příbyla a Lib. Zajícové 1456 Kčs na tiskový fond Věrné stráže. Děkujeme krajanům za příkladný počin a věříme, že společným úsilím si náš zájmový časopis nejen udržíme, ale i zdomakalíme.

Na svatbě p. Alex. Hylase se sl. Helenou Polívkovou, konané 20. XI. 1949 v pravoslavném chrámu v Chomutově bylo vybráno na podnět p. Karlovského Jaroslava a Marie Větrovcové 1140 Kčs na tiskový fond Věrné stráže. Děkujeme dárcům za příkladné proevení pochopení pro naše úkoly a přejeme novomanželům splnění všech očekávání.

Blahopřán.

V sobotu dne 26. listopadu t. r. dožili se naši drazí rodiče Bohuslav a Nada Réovi v šťastném a svorném životě své „stříbrné svatby.“ Mnoho štěstí a zdraví do dalších mnoha společných let vám přeji dcery Ninočka a Imro.

Oznamuji všem krajanům zemědělcům, kteří se hodlají usídliti na Moravě a hledají vhodné hospodářské usedlosti, že prodám zemědělskou usedlost o výměře 8 ha orné půdy. Všechn živý i mrtvý inventář. Úplně vybavení stroji. Cena dle protokolu NPF. Zájemci hlaste se na adresu: Šimek Václav, Zvonovice 25, p. Luleč, okr. Výškov na Moravě.

Prodám zemědělskou usedlost o výměře 26 ha v okr. Chomutov. Živý i mrtvý inventář, dobré zásoby, elektrika, vodovod, napáječky a pod. Vše zaseto a zoráno. Cena dle NPF. K doptání v adm. t. l. zn.: „Strupčicko“.

Různé zpravy

Odbočka Československého ústavu zahraničního v Aši pořádala dne 6. listopadu t. r. oslavy 32. výročí Velké říjnové revoluce v Domově reemigrantů v Aši za účasti zástupců okresního národního výboru, MNV, OAVNF. Účast obecnostva byla velmi velká. Účinkoval pěvecký soubor vol. Čechů z Aše, taneční a pěvecký soubor střední školy z Aše a taneční soubor III. místní skupiny ČSM. Velmi bohatý program připravil a ukázal pěvecký soubor vol. Čechů, který zazpíval písně ruské, polské, ukrajinské, české a slovenské pod vedením kraj. žiromského a Činky. Taneční soubor střední školy, který nacvičila učitelka aBbičová — reemigrantka z Volyně — měl ve svém pořadu krásné lidové tance a zpěvy a sklídl rovněž zaslužený úspěch. Rovněž tak srdečně byl přijat taneční soubor III. místní skupiny ČSM pod vedením vol. Česky Bráníkové, který předvedl několik ruských, rumunských a maďarských tanců.

Odbočka v Aši hodlá pořádat každou neděli kulturní večery pro krajanů v Doomvě reemigrantů v Tábořské ulici čis. 9. Také se připravuje veselohra, která bude předvedena v prosinci a na leden divadelní hra.

Dne 6. listopadu 1949 byla otevřena krajauská čítárna v Domově reemigrantů, která je v provozu denně od 18 do 22 hodin.

Na žatecku je zájem o kursy ruštiny. V městě Zátci je značný zájem o lidové kursy ruštiny. Dokladem je skutečnost, že ve všech větších závodech, úřadech a ústavech se utvořily kroužky, kam učitelé ruštiny budou docházet. Jelikož na okrese žateckém je usídlen největší počet reemigrantů z Volyně, není zde nedostatek učitelů ruštiny. Žávodou je však okolnost, že mnozí z nich mluví dialektem. TSMNV

Feodor Savický:

Povídka

RUSKÝ ČECH

121. pokračování

však mohl zmečit, potřebovali dostat do jeho posádky nebo přímo za strojvůdce svého člověka.

K tomu byl vybrán Moravský. Měl postoupit na práci do železničních dílen a vyplnit tento úkol.

Hned druhý den po tom, když byl přijat, nastoupil. Vedoucí mistr jej přidělil na rozkaz inženýrův k výrobě obrněného vlaku. Tak šlo zatím všechno hladce.

V hlučné práci ubíhaly dny. Jakési neviditelné ruce rozšiřovaly v dílnách letáky proti Němcům a bělogvardějcům. Vedení závodu nařídilo nejpriznější kontrolu všech pracujících. Ráno, při vchodu do dílen, byli prohlédáváni a večer, když odcházeli domů, zase. To však nebylo nic platné. Každý den byly v dílnách zase vylepeny anebo rozhozeny letáky. Nemohl tomu nikdo zabránit.

Moravský, když nastoupil, ničeho si nevšiml. Pracoval a nikdy nečetl ani do rukou nebral ony letáky. Nebral v úvahu žádné vedlejší rozhovory ani časté hádky mistrů s dělníky. O přestávkách se neúčastňoval žádných hovorů a vůbec málo s kým mluvil. Byl tvrdým a chtěl svoji taktikou dostat svému poslání, což se mu stále dařilo. Mistrů si ho nemohli vynachválit a dobrá pověst o něm brzy došla až ke sluchu inženýra.

Jedenkrát, když tu byl už asi měsíc, vyzval ho mistr, že se má po práci dostavit do kanceláře hlavního inženýra. Uposlechl a takmile siréna odpískala konec, zaklepal na dveře, do nichž vkročil poprvé před měsícem.

Inženýr jej přijal zvláště mile. Neustále jej zahrnoval otázkami, zda nemá nouzi v penězích, jak je spokojen a jak se mu líbí jeho práce.

To Moravského zarazilo jakož i to, že neustále se díval na hodinky. Moravský pochopil, že na něj něco „šije“. Bylo mu jasné, že inženýr na někoho čeká. A nemýlil se. Za malou chvíli se otevřely dveře a vešel mladý důstojník. Moravským to trhlo. Poznal v něm toho, jenž tu byl, když jej přijímali do práce. Na povrchu však zůstal klidný a stejně naivní jakým byl dříve. Nedal nikterak najevo své vyrušení a dělal jako když tuto osobu prvně vidí.

Důstojník podal ruku inženýrovi a obrátiv se k Moravskému, zeptal se:

„No, poznáváš mě?“

„Ne, vidím vás prvně.“ — s klidem odpověděl Moravský. „Zdá se mi, jako jako bych už obličej takový někde viděl, ale to jste nebyl vy.“

Inženýr se na to spokojeně usmál, dívaje se vítězně na důstojníka jako by mu chtěl říci: vidíš, že jsem měl pravdu. Důstojník si toho ale nevšiml a ptal se dále:

„Pamatuješ jak to bylo, když tě sem přijímali? Kdo byl tady v té místnosti s panem inženýrem?“

Moravský se zamračil, jako by přemýšlel, vzpomínal a pak zvolal:

„Ááá, vy jste pan důstojník!“

„No, vidíš, že sis vzpomněl!“ — spokojeně dodal důstojník. „A co bys tomu řekl, kdybys teď jel se mnou? Máš čas?“

„Beze všeho, času mám dost!“ — veselé odpověděl Moravský, myslé si: sám čert tě sem poslal.

Vyšli tedy a nasedli do kočáru, který čekal před vchodem.

Konici bujně cválali a Moravský zastáváje na venek stále naivním hlupáčkem, hluboko se ponořil v sebe a přemýšlel. Ze by ho někdo zradil? Věděl, že jedou k budově zpravodajské služby. Cíkal co bude dál. Důstojník, sedící vedle něj, ho stále pozoroval.

„O čem teď myslíš?“ — zeptal se náhle důstojník.

Moravský se hned upamatoval a odpověděl:

„Tak přemýšlím jak dlouho budem tak jezdit, jestli budu v sedm hodin doma.“

Důstojník se nadzvedl a oči mu zablykaly, domnívaje se, že má kořist ulovenou.

„Máte v sedm hodin něco důležitého?“

„Ale ne“ — usmáv se odpověděl Moravský. Pak se podíval stýdlavě důstojníkovy do očí a pravil:

„Mně bude čekat slečna.“

„Ááá — usmál se důstojník — v mladíkovy se probouzí muž!“

Moravský si zatím mnul ruce a anivně se smál.

„Tak, to se neboj, do té doby tě pustím.“

Mezitím už přijeli k velikému domu, před nímž chodil s puškou na rameni voják.

„No, jsme u cíle“ — řekl důstojník a vyskočil z kočáru.

Vešli do domu. Moravského srdce zrychlovalo puls. Věděl, že ze zpravodajské služby cesta zpět už není.

Důstojník jej zavedl do svého pokoje, svlékl se a stiskl knoflík zvonku. Ve dveřích se objevil voják.

„Přines něco zakousnout a vypít.“

„Rozkaz!“ — a voják se ztratil za dveřmi.

Oba teď zasedli ke stolu a důstojník se začal vypyatvat:

„Pijíš a kouříš?“

„Kouřím.“

Důstojník tedy vytáhl cigarety a nabídl Moravskému. Ten se toho ochotně chopil. S chutí si zakouřil a pozoroval hru důstojníkovu myslé si: začíná to dobře, ale jak to skončí.

Zatím přinášel voják na pěkném stříbrném podnosu bílé francouzské housky a elegantně natezaná kolečka salámu. Vedle toho pěkného „zátíší“ stála láhev s koňakem. Všechno to postavil na stůl a odešel.

„Tak, teď se nejdříve posilníme. Šel jsi přímo z práce a máš už jistě hlad. Pak si budem povídat.“

Při vyprávění nalil dva kalíšky koňaku a pobídl Moravského, aby vypil. Josef dělal, jako když se prvně k něčemu podobnému dostal. Chopil se kalíšku a hned vypil. Zamrkal po tom očima, ošklíbil se a hned bez vyzvání pokusoval. Chvilu teď jedli a důstojník nalil ještě jednou Moravský však odmítl s podtknutím, že hodně páli v žaludku. Důstojník ho nenutil. Moravský jedl enmaje ani trochu chuti. Hltal však kusy housky jako by měl ten největší hlad. Důstojník ho bedlivě pozoroval. Moravský to poznal a nedal na sobě znát žádné vzrušení. Pojídal jako ten nejbezstarostnější člověk.

Po jídle mu důstojník zase nabídl cigaretu. Sám si také zakouřil a pouštěl velké kotoúče dýmu, díval se přímo do

očí Moravskému. Když se zase jednou „zátíší“, náhle vyhrkl:

„Poslouchej, Moravský, z tebe by byl výborný herec. Hraješ svoji roli znamenitě!“

Moravský zapomněl cigaretu v ústech díval se na důstojníka jako vyděšený.

„Nerozumím vám dost dobře“ — ptal se tak naivně jako by opravdu nerozuměl.

„Možná, že nerozumíš“ — broukl si důstojník.

„Na mou duši nerozumím“ — horlivě dosvědčoval Moravský a při tom byl očlvy vyrušený.

Důstojník viděl, že první pokus se neosvědčil. Aby změnil rozhovor, zeptal se:

„A kdo tam u vás rozšiřuje ty letáky?“

„Ach tak, vy se ptáte na letáky“ — radostně zvolal Moravský poznáv, že důstojníkovi první pokus selhal. „Kdo je vylepuje? Čert ví! povdají, že prý i po městě nějaké ty letáky jsou rozšiřovány. Jsou asi takoví lidé, kteří to dělají.“

„Lidé, lidé — zařval důstojník — to je jasné, že ne čerti.“ Ihned se však vzpomatoval a klidněji už pravil:

„Hm, a co si vůbec u vás dělníci vypravují?“

„Abych vám řekl pravdu já s nikým ani nemluví. Není na to čas a je tam takový hluk, že není dobře vlastního slova slyšet.“

„A jestlipak jsi slyšel, že za městem zabili německého důstojníka a dva vojáky?“

„Ne, a je to pravda?“

„Ano, je to pravda.“

„No, jaká škoda. Však tím to patří — pravil Moravský nejsa si jist, zda mu tento trik prospěje.“

„Proč tak myslíš?“ — ptal se udiveně důstojník.

„Jsou to přece naši odvčící nepřátelé. Bojoval jsem proti nim na frontě.“

„Jo — s povzděchem pravil důstojník — ale teď oni nám pomáhají bojovat s našimi vnitřními nepřáteli — s bolševiky.“

„A copak bolševici — usklíbil se Moravský — vypustili je z věznic a teď tady rozpoutali válku, bratr bratra zabijí.“

Důstojník viděl, že i druhý pokus selhal. Namířil proto jinak, domnívaje se, že Moravského zastraší.

„Nechčeš-li po dobrém, zkusíme to po zlém“ — a vytáhl revolver. „Nedoznáš-li se a neřekneš-li za pět minut kde se nachází vaše banda, budeš zastřelen jako pes!“

Moravský pokrčil rameny a naladil svoji tvář tak nevinně, že by mu každý uvěřil.

„Tak vy jste mně sem přivez zastřelit?“ — udiveně se zeptal, maje oči upřeny na důstojníka. „Když jsem byl na frontě, to mně nestříteli a ještě mně vyznamenali křížem. A teď, když sem přišli Němci, chtějí důstojníci střítet svoje vojáky. Tomu už já tedy nerozumím.“

Důstojník při té věci změnil barvy a když Moravský domluvil, praštil s revolverem o stůl a zařval:

„Jseš tedy opravdu blbec? Víš vůbec kde jsi?“

„U vás na bytě, vaše blahorodí“ — odpověděl bojácně Moravský nespouštěje s důstojníka oči.

„Jsi hloupý (jsem od zpravodajské služby!“ — křičel důstojník.

Moravský jako by to už neslyšel a pokyvuje hlavou, broukal si:

(Pokračování příště)

Antonín Spatenka

(15. pokračování)

Průkopnická vesnice

Doory Ukrajince však nadou přimout se zdráhat, poukazoval na to, že je mohou výhodně zpeněžit, ale když průkopníci jinak nedali, naložil si vše na vůz a slíbil, že jim to tedy vynahradí tím, že jim opět pošle nějaké živobytí.

Stunečko se již pomalu sklánělo k západu, když Přistupa měl již všechno prohlédnuté a chystal se k odjezdu. Se všemi se srdečně loučil a dokonce měl oči zasazené, když jim podával ruku na rozloučenou. Všichni mu vřele děkovali a slibovali, že na něj nikdy nezapomenou. Bylo jim divné, že byl tak dojat, že až zaslechl, vždyť mu byli docela cizí. Snad se mu zželelo dětí, které stály opodál a láskyplně se na něho dívaly za to, že jim přivezl trochu živobytí.

Jednání Přistupy bylo vskutku pěkné, že v největší bídě pomohl našim průkopníkům, takže se rozhodli pro to, aby Pitr zhotovil desku a na ní vyryl nápis: „Ukrajinec Přistupa jest slovanský vlastenec a pomohl v bídě a strádání Cechům na Volyni roku 1872.“

Tuto tabulku pak připevnili na strom u cesty do pevnosti, a kdykoliv šel někdo kolem, s láskou se na tabulku zahleděl, a vzpomněl na dobrého Ukrajince.

Nyní tedy, když již bylo zase trochu živobytí, dali se do stavby druhého sruhu a pak dalšího. Třetí chata vyrostla na kopečku jako hříbeček v lese a byla Čermákova. Všechny byly však skromné, neboť počítalo se s tím, že je to také jen dočasné obydlí a až se z toho nejhorsího dostanou, že si pak postaví obydlí pro celý život.

Nejvíce starostí měli s pokrytím chat. Slámo je pokrytí, tak, jak zdejší obyvatelé, to nemohli, protože slámu neměli a kupovat ji na to nebylo zase dosti peněz. Pitr proto přišel na nápad. Rozšípal rovné dřevo z borovic na tenká prkna a kladl těsně jedno vedle druhého na krovky. Ovšem zase byla starost, neboť nebylo prkna čím přibít, vždyť neměli jediného hřebíku. Udělal proto ze dřeva količky, všechno vrtáčkem provrtal a tak ke krovu připevňoval. Byla to velká práce ale přece se jim to podařilo a tak to provedli dobře, že za deště do chaty ani nekáplu.

Čermák pak vymyslel ještě něco jiného. V lese totiž rostla vysoká tráva, dosti silná. Sekali ji tedy srpem a dělali z ní otep. Pak je nechali pěkně vyschnout a trávu svázanou v otep, pokrývali pak chaty.

Mareš postavil si pak chatu větší, neboť počítal pro budoucnost již s tím, že se u něho budou odbyvat zábavy.

Ostatní ženy, když viděly státi několik chat, počaly být mrzuté a prosily své muže, aby i oni stavěli chaty, aby nemusely již se svými dětmi přes zimu být v zemláncích. Muži je však odbyli, aby měly trpělivost, že i oni se dočkají svých chat, ale nemůže přece být všechno najednou hotovo. Tak nezbylo ostatním nic jiného, než čekat, až na ně dojde řada.

Tak se poměry v lesním táboře pomalu lepšily. Již se počaly vykopávat první brambory, které byly až k neuvěření veliké. Některou bramboru vzaly děti do náruče, jak byla veliká. Také žito a pšenice, které zasel naši průkopníci na

podzemí, byla velmi pěkná. Klasy byly plné, až se ohýbaly pod tíží obilí.

Nyní se průkopníci modlili, aby se nepříhnila nějaká katastrofa, která by jim jejich úroda zničila.

Ženy připravovaly se již jinak na letošní zimu, když již věděly, jaká je zde zima tuhá. Sušily lípový květ, lesní plody a bylinky. Také hřebík, kterých zde byla velká úroda, měly již hodně nasušených.

Nejvíce je však znepokojovaly lišky a lesní kánata, která se hladově, kde jen mohly, vrhla na jejich kuřátka. Někdy nezaleklo se káně příletnouti až na práh zemlánců a přímo před zraky hospodyně utoupti si kuřátko.

Po stromech v lese bylo samé vrani, straří a soví hnízdo, a když se vylihla mláďata, sháněly jim matky potravu a zalétaly proto až do lesní pevnosti. Ženy byly nad tím zoufalé. Na to, aby si mohly zakoupit nějakou brokovnici, nebylo ani pomyslení, neboť se nic podobného v té době neprodávalo. Zbraně měli jen šlechtici, stráže a vojsko.

Také spousta much a komárů naše obyvatele pevnosti počala trápit. Tak přesto, že bylo velké horko, musely kravky být uzavřené v dusné zemlance, aby je smac na pastvě nenapadly komáři. Dokonce i ještěrky a zmije se objevily, takže děti nesměly do lesa samostatně vyjít.

Jednoho dne udělali průkopníci s obchodníkem Karpovou dobrý obchod, jak tomu říkáli. Obchodnice jim přivezla dva páry bot, tak zvaných „beresfuků“. Byla to obuv z dehtem vypracované kůže, která byla na velkou vzdálenost kůže.

Obchodnice si je ocenila 2 ruble za jeden pár. Protože však průkopníci neměli peněz, nabídli obchodnici za to hotová vědra a bečky. Te s tím souhlasila a dřevěné nádoby si odvezla. Když odjela, měli radost, že mají opět boty, když bude někdo z nich nucen jít na delší cestu, že budou mít co na nohy.

Boty byly směšné, všechny šité na jedno kopyto. Ať se obula bota na kteroukoliv nohu, vsude byla stejná a tak se průkopníci smáli, že se hadí právě tak dobře na nohu umělo, jako na koňské kopyto.

Dědeček Chariton stále chodil po lese, loupal kůru z mladých lípových stromků a z té si vyráběl na zimu střevíce, zvané postoly.

Jednou, když sbíral opět kůru, přiběhl celý udýchaný do pevnosti a sháněl Pitru s Čermákem, jejichž jméno však neuměl vyslovit a říkal jim proto Pitr a Čerňák. Když je našel, prozradil jim, že objevil v díře osikového stromu hnízdo lesních much. Pobízel je, aby šli rychle s ním, že budou mít med pro děti.

Pitr ještě s několika se vypravili tedy do lesa a vskutku našli suchou osiku bez vršku a v ní včely, nebo jak je nazval dědeček Chariton, lesní mouchy. Včely se opravdu dobře staraly a tak měly hodně medu. Pitr doběhl si pro vědra a za chvíli si odnášeli tři vědra medu i s plástvemi. To bylo radosti, když matky potřely dětem černý chléb medem.

Pak prohlíželi kdejaký suchý strom, nenajdou-li v něm ještě včely, neboť si

uvědomili, že když není cukr, že by jej med mohl dobře nahradit.

Zdejší domorodci naše průkopníky dosti často navštěvovali, ale nejvíce je převkapilo, když také jednou přijel za nimi pan Herško. Bylo to před samými žněmi, když přiklusal koník, který táhl lehký vozík a v něm seděl pan Herško.

Průkopníci jakmile jej poznali, přivítali jej srdečně a ochotně mu ukázali, co si již všečnne v lese zařídili. Židek si spokojeně všechno prohlížel a hned jim ochotně nabídl, že jim může půjčiti nějaké peníze. Nezapomněl hned dodat, že úrok by nebyl velký, jen 50% z ruble za jeden rok. Průkopníci chytrému židovi poděkovali a odmítli půjčku s tím, že nejsou zvyklí na tak velká procenta vypůjčovat.

Čermák dokonce má otevřeně řekl, že platil les 175 rublů a že s takovými zápučkami by se mohl lesa za tři roky lehce zbavit.

Herško byl poněkud zklaman a proto se dlouho nezdržoval, když poznal, že u nich žádný obchod neudělá. Naložil si však přesto na vůz jednu bečku a jedno vědro, které mu průkopníci dali, a odjížděl z lesní pevnosti.

Druhý den po navštěvě Herška šel Volenec prohlédnouti pole a když se vrátil, upozornil kamarády, že by bylo nejlépe, kdyby žito posekali. I na ukrajinských polích bylo již viděti mandele.

Dali se tedy do práce a v několika dnech srpy žito požali a svázali do snopů. Pak postavili z obilí své první české panáky. Pracovali radostně, neboť byli šťastni nad svou první úrodou.

Pitr hned zrobil 3 cepy a jak žito za několik dnů na poli oschlo, upravili si místo pro zemlánci a dali se do mlácení. Vystřídali se všichni, aby každý měl požitek z toho, že mlátí svoje obilí. Pak obilí pěkně na větru vyfoukali a na rozprostřených pytlích osušili.

Třetí den pak naložili pytle asi po 30 kg. Muži naložili pytle na záda a vykročili českou stezkou do obecního mlýna na Bojarku. Celý den ve mlýně pebyl, než měli žito semleté.

K večeru se vraceli s moukou do lesního tábora. To bylo radosti a chvály nad první moukou. Ženy nemeškaly, namočily dvě dížky a těšily se jak druhý den budou zadělávat chleba.

Druhý den vskutku napekly chleba a podplamenice, spářily lípový květ, uvařily čaj a osladily medem. Svolaly pak všechny k slavnosti večeri, když byly před tím všechno předložili na primitivní stůl. Ani na dědovka nezapomněly a zavolaly jej, aby šel s nimi pořídit.

Když se shromáždili všichni, nikdo nechýběl, tu teprve poklekli a hromadně se modlili. Děkovali Bohu, že jim dopřál této úrody. Pak první Volenec k nim promluvil:

— Nechte si při dnešní večeri dobře chutnat. Je to první sousto, které jsme si vlastními mozoxy z této půdy dobyli. Právě pro tento chléb vydali jsme se sem na Volyni. Vím, že se u nás v Cechách o Volyni mnoho mluví a nepochybují, že se i v budoucnu o ní hodně mluví bude, i když třeba nás zde již nebude.

Všichni se pak chutě pustili do jídla a chovali se tak nějak svátečně, jako o slavnosti u carského dvora. Jistě by byl každý z nich snědl to, co bylo připraveno pro všechny, však byli netně vyhladovělí, ale přece si nikdo z nich nedovolil vzít více, však museli stále počítati na pozdější dobu. Přesto byli šťastni a

(Pokračování příště)

Vzpomínáme

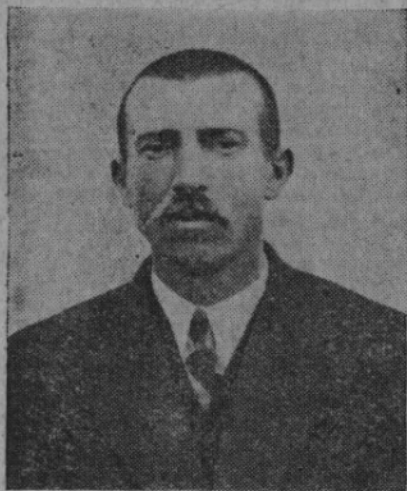
Jako na Volyni

Dne 15. listopadu t. r. doprovodili jsme na poslední cestě stařenku Rosarij Křivánkovou, nar. r. 1853 u Telče na Moravě. Jako sedmnáctileté děvče odejela do Ruska a po dlouhé a namáhavé cestě se v roce 1947 vrátila do vlasti s velkou rodinou vnoučat a pravnoučat. Dožila se požeňnaného věku 97 let. Zemřela na odpočinku u své dcery Ant. Malinové v Srbské Kamenici u Děčina.

V den pohřbu bylo jako na Volyni. Krajané z okolních vesnic a známí z celé republiky přišli vzdát poslední poctu drahé a vážené zesnulé na hřbitov v Srbské Kamenici. Zesnulou doprovázeli dva kněží a pohřební hudba.

Pozůstali děkují touto cestou všem, kteří se zúčastnili pohřbu a zvláště kraj. Josefe Maděričové, za řízení sboru, který zazpíval několik písní, jež se zpívaly při pohřbech na Volyni.

Zesnulé nechť dá Bůh lehké odpočinutí v české zemi, z níž před mnoha lety

S bolestí v srdci vzpomínáme páteho výročí smrti našeho drahého otce Antonína Hlaváčka, nar. 20. května 1899 v Hájence, okres Senkvičovka. Padl v Bukovci 29. listopadu 1944. Kdož jste ho znali, věnujte mu s námi tichou vzpomínku. — Vzpomíná manželka, rodiče, Josef a Anna, děti.

S nezměšenou bolestí vzpomínáme památku našeho drahého Václava Mojdl, nar. 22. III. 1922 v Rapatově na Volyni, který ukončil svůj mladý život 7. V. 1945, kdy zemřel po těžkém zranění v bojích za osvobození své vlasti. Pohřben jest na městském hřbitově ve Fryštátě.

Kéž je Ti lehké odpočinutí v zemi milované! Vzpomínku na Tě pro vždy zachovají: manželka, děti, rodiče a přátelé!

Antonín Synek, nar. 22. IV. 1914 v Novinách Českých okr. Mlynov na Volyni padl 24. XI. 1944 v Korišovce u Vladimírovy jako ženista I. čs. sam. brigády v SSSR. S hlubokou bolestí v srdcích a se slzami v očích na tebe vždy vzpomínáme a drahou památku si uchováme. Budiž ti země, jejíž svobodu jsi vykoupil spolu s tisíci spolubojovníky svojí krví, lehká.

S láskou a velkým žalem vzpomínají manželka, dcera Ninuška, rodiče, bráři a sestry.

Vedení závodu tiskárny Svoboda v Žatci, ZOS, závodní org. KSČ a spolupracovníci oznamují smutnou zprávu, že náš kolektiv navždy opustil výborný spolupracovník a milý soudruh

LEV BOKOR strojní sazeč.

Zesnul náhle dne 27. listopadu 1949 o 16,30 hod. ve věku 65 let. Pohřeb našeho milého soudruha konal se ve středu den 30. listopadu 1949 o 14. hod. ze hřbitovní kaple.

ZOS Záv. org. KSČ Vedení záv.

Týden správné výživy

Týden správné výživy, který vyhlásila společnost pro racionální výživu, byl veden v dobré a osvědčené zásadě: Nežijeme proto, abychom jedli a pili, ale jíme a pijeme, abychom živi byli. — Jsou lidé, a je jich dosud velmi mnoho, kteří si jídlem a pitím zkracují život a připravují se o jeho dary. Ministryně výživy Ing. L. Jankovcová ve svém rozhlasovém projevu, jímž zahajovala Týden správné výživy, velmi případně řekla: „Aby výživa sloužila zdraví, pak musí člověk nutně vědět, co má jíst.“ Byli dříve labužníci kteří si nejméně potrpěli na dobré a vybrané jídlo, které bylo pro ně takřka smyslem života. A přec i při svém přejídání trpěli podvýživou, neboť nedodávali tělu potřebné látky k udržení zdraví. Tloustli, zatěžovali srdce přebytkem tuku, umírali předčasně nejruznějšími chorobami, vzniklymi z přetěžování organismu. Teprve věda přinesla správné poznatky, jakými zásadami má být řízena výživa, která má sloužit k udržení a upevnění zdraví, prodloužit život a zmnohonásobit pracovní schopnost. Je dosud mnoho lidí, kteří vzdychají po starém způsobu výživy, vrchol blahobytu vidí v pekáčích tlusté vepřové, tučných moučnicích a pod. Ale za tento způsob výživy zaplatili by brzy daň zhoubnou nemocí. „A nemocný člověk nemůže být šťastným,“ řekla správně naše ministryně výživy. Kdo je nemocen, i kdyby byl obklopen všemi lahůdkami a blahobytem, je na tom hůře, než člověk zdravý, který po práci s chutí se pustí třeba jen do krajice suchého voňavého chleba. Je to rozkoš být zdravý a jako zdravý člověk ukojit po práci svůj hlad správnou výživou, která nezatíží organismus, ale dá sílu k nové práci a k splnění daných úkolů. „Bez správné výživy nevyroste nová zdravá generace,“ řekla ministryně. Není to již dnes M. D. Rettigová se svým: „Vraž do toho 12 vajec a 1 kg másla atd.“, jsou to dnešní věděteli a badatelé ve správné výživě, kteří říkají: „Jež střídme, prostě a účelně, abys byl zdravý a jako zdravý člen lidské společnosti mohl plnit svoje úkoly.“ Vtom je požitkem, radost a štěstí.

Věrná stráž vychází jednou týdně. Vydává Svaz Čechů z Volyně nákladem vlastním. Odpovědný správce listu redaktor Jaroslav Chudoba. Red. a admin.: Žatec, nám. dr. E. Beneše 155, tel. 550. Tiskne „Svoboda“, filiálka v Žatci, telefon č. 374. Používání novinových známek povoleno ředitelstvem pošt a telegrafů v Praze, č. j. IA-Gre-2372-OB Dohledací poštovní úřad Žatec. Předplatné na rok 1949 je 150 Kčs. Konto pošt. spořitelny č. 728.301 — Okresní spořitelna a záložna Žatec.

a Svaz Čechů z Volyně č. 10268.